

Tussentijds verslag informateur Moerdijk

1 april 2026

Dames en heren, leden van de nieuwe gemeenteraad,

Zoals afgesproken heb ik in mijn rol als informateur de afgelopen week gesprekken gevoerd met alle partijen die in de nieuwe gemeenteraad van Moerdijk gekozen zijn. Dat waren stuk voor stuk mooie gesprekken waarbij het enerzijds ging om het duiden van de verkiezingsuitslag als geheel en voor henzelf, anderzijds over de gewenste inhoudelijke richting voor de komende jaren. Ook met de burgemeester heeft een gesprek plaatsgevonden waarin natuurlijk de aanpak van ondermijnende criminaliteit een belangrijk thema is geweest.

Twee onderwerpen springen met kop en schouders uit boven de rest:

- Hoe bouwen we een stabiele coalitie die zonder kleerscheuren de komende jaren de gemeente kan besturen en volwaardig naar buiten kan vertegenwoordigen;
- Hoe gaan we met het majeure Project Powerport om naar de inwoners van de kernen Moerdijk, Zevenbergschen-Hoek en Langeweg en naar de provinciale- en rijksoverheid.

Constructieve samenwerking

Om met het eerste te beginnen: hierover zijn nogal wat gedachten de revue gepasseerd. Algemeen kwamen *VVD, CDA en Moerdijk Lokaal* naar voren als kern van het nieuwe College. Overigens ook drie partijen die in de vorige periode bewezen hebben goed samen te kunnen werken. En de kiezer heeft hen een vergelijkbaar mandaat gegund als de afgelopen vier jaar.

Daarmee zijn tien zetels van de 25 zetels vertegenwoordigd in een College. Dat is nog geen meerderheid.

De onrust in de vorige periode ligt in ieder geval deze drie maar ook andere partijen zwaar op de maag. Dat wil men zo goed mogelijk zien te voorkomen voor de komende periode. Vandaar ook de vraag in mijn opdracht om aan te geven welke partijen tot een *constructieve samenwerking* kunnen komen. Dat betekent dat men wellicht meer dan ooit kijkt naar de stabiliteit die ook van de andere fracties verwacht wordt. Deels is dat koffiedik kijken, deels is dat het (subjectief) extrapoleren van de eerdere ervaringen. En daarbij spelen ervaringen met kopstukken van partijen een grote rol. Lokale politiek is

meer dan provinciaal of landelijk geënt op wat mensen in de gemeenschap voor en met elkaar willen en kunnen bereiken.

De wijze van optreden van voormalig wethouder en huidig lijsttrekker van *Moerdijk Vooruit (MV)* wordt onder dit thema geschaard. Niemand van de drie beoogde coalitiepartijen maar ook niet van de overige fracties heeft het vertrouwen dat de komende jaren op een constructieve wijze met hem en zijn partij binnen het College samengewerkt kan worden.

Met de grote winst van *Forum voor Democratie (FvD)* ligt met name dit laatste ook ten aanzien van deze fractie op tafel. Durven partijen het aan om met deze nieuwe partij met allemaal nieuwe personen bestuursverantwoordelijkheid te delen? Een partij die in haar formele verkiezingsprogramma meer landelijke dan lokale thema's heeft staan. En die bovendien bestaat uit vier personen die geen enkele ervaring hebben in de werking van de (lokale)politiek. Deze optelsom biedt volgens partijen onvoldoende houvast om als een volwaardige bestuurspartij mee te kunnen doen. Overigens heeft FvD een compleet ander beeld bij een mogelijke college-samenstelling dan alle overige partijen.

Project Powerport en de kern Moerdijk

Wat niet alleen voor de eerste twee geldt maar in zekere zin ook voor *Onafhankelijk Moerdijk (OM)* is de standpuntbepaling ten aanzien van het project Powerport, zoals gezegd een majeur onderwerp voor de komende jaren. Niet alleen voor de komende vier jaar maar voor decennia na nu. Haar grote verlies in de verkiezingen voor deze partij, die periodes lang de grootste is geweest en daarmee bestuursverantwoordelijkheid heeft gedragen, is voor een groot deel verklaarbaar vanuit (de nasleep van) het vertrek uit het College tijdens de vorige raadsperiode.

Alle partijen spreken zich uit voor een zorgvuldige besluitvorming en respectvolle benadering van de huidige bewoners en ondernemers in het dorp Moerdijk. Mochten provincie en Rijk zich de komende maanden positief aansluiten bij het eerder genomen besluit van de gemeenteraad van Moerdijk dat het dorp Moerdijk eventueel geheel of gedeeltelijk zal moeten wijken voor een grootschalige locatie voor energietransitie met nationale status (Powerport), dan is er veel werk aan de winkel om dat zowel fysiek en organisatorisch als planologisch in goede banen te leiden. Bij de uitvoering van zo'n proces genieten partijen die gelijkgezind zijn geweest in de eerste fase van het proces, toen de gemeente de nek uitgestoken heeft en zich niet op voorhand gesteund voelde door de andere overheden, wat hen betreft de voorkeur. Ook om daarmee intern eensgezind de discussie aan te gaan met provincie en rijk die medio dit jaar een standpunt zullen bepalen.

Verdiepende gesprekken

Op een groot aantal andere thema's zijn bruggen te slaan tussen genoemde drie partijen en de overige zeven.

Ik heb genoemde drie partijen, VVD-CDA-Moerdijk Lokaal, uitgenodigd om samen met mij te verkennen hoe tot een constructieve coalitie gekomen kan worden. Diverse partijen hebben aangegeven hiertoe bereid te zijn, ofwel door daadwerkelijk deel te nemen in het College, ofwel door vooraf steun te verlenen aan de college-vormende partijen. Het betreft hier zowel een te verwachten goede gezamenlijke inhoudelijke basis als een basis van vertrouwen tussen personen die kandidaat gesteld worden voor het College.

Op dinsdag 30 maart heeft een eerste gesprek met VVD, CDA en Moerdijk Lokaal plaatsgevonden. Voordat ik volgende week een definitief eindadvies kan geven zullen er nog twee extra verdiepende gesprekken plaatsvinden. Daarbij zal in het ene gesprek de PvdA aansluiten en in het andere gesprek Onafhankelijk Moerdijk. We zullen ons in deze gesprekken specifiek focussen op de thema's Powerport, de Sociale Agenda inclusief minimabeleid en inclusie, Wonen en de Bestuurscultuur. Bovendien zullen we naar de mogelijke personele samenstelling kijken omdat dit alles met de stabiliteit van bestuur te maken heeft.

Ik sluit ook niet uit dat er eventueel een vijfde wethouder benoemd gaat worden om de werkdruk in het College gelijkwaardig te verdelen. Zeker als gekozen wordt voor een grote integrale deal met provincie en rijk vergelijkbaar met de Beethovendeal die Brainport Eindhoven eerder sloot. Ook om een perspectief te bieden aan jongeren en jonge gezinnen om een aantrekkelijke toekomst te zien in één van de kernen van Moerdijk.

Raadsakkoord

Ik heb daarbij ook nota genomen van de wens om de politieke discussie niet te laten verstommen. Allereerst dient goed gekeken te worden naar de manier waarop inwoners meer betrokken kunnen worden in de allereerste fase van ideeënvorming. Niet alleen over het dorp Moerdijk maar ook als het gaat om het verbeteren van de leefbaarheid in alle overige kernen. Dat is een wens die alle partijen hebben uitgesproken. Zowel qua wonen, werken, onderwijs, sport als cultuur is er een brede steun om naar draagkracht met alle dorpen in gesprek te gaan en een impuls te geven aan de brede leefbaarheid en welvaart.

Ten tweede dient ook de discussie in de raad zelf voldoende ruimte te krijgen. Ik realiseer me dat de eerste keus voor partijen in een College voor een groot deel gedreven is door de wens om met een afgewogen oordeel aan de lat te staan bij het majeure dossier Powerport, maar op tal van andere onderwerpen moet de discussie tussen alle tien partijen open gevoerd kunnen worden in de gemeenteraad.

In de formatieve fase van de onderhandelingen, als de partijen bekend zijn die het College gaan vormen, moeten een aantal thema's uitgewerkt worden, die ofwel in het coalitieakkoord ofwel in het raad brede akkoord worden opgenomen, zoals:

- Zowel maatvoering als locaties voor de huisvesting van arbeidsmigranten,
- Een integrale gemeente brede aanpak van de ondermijnende criminaliteit,
- Ruimte voor verplaatsende (agrarische) bedrijvigheid, woningen en voorzieningen vanuit het dorp Moerdijk,
- (Preventieve) jeugdzorg in brede zin inclusief de interne organisatie hiervan,
- Woningen voor starters en middeninkomens.

In algemene zin moeten ook afspraken gemaakt worden over het meer uitvoeren van plannen dan plannen voor de lade maken. Ik zie er naar uit deze week tot een verdere verdieping te komen, volgens de opdracht die ik van uw Raad heb ontvangen, en daarna mijn eindrapport te publiceren. Daarbij zullen ook de verslagen gevoegd worden van de gevoerde gesprekken.

Onno Hoes